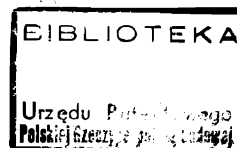

5 sierpnia 1930 r.

G016 5/20

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIŚ PATENTOWY

Nr 12119.

Victoria-Werke A. G.
(Norymberga, Niemcy).

Kl. 42 b 23.104
G016 5/20

Przyrząd pomocniczy do centrowania kół.

Zgłoszono 18 stycznia 1929 r.
Udzielono 19 maja 1930 r.

Wynalazek dotyczy przyrządu pomocniczego, zapomocą którego koła dowolnego rodzaju, lecz najlepiej koła z wkładanymi szprychami, stosowane do rowerów, motocyklów i innych pojazdów, mogą być centrowane, a w związku z tem do właściwego stopnia obtaczane i odpowiednio naciągane.

Centrowanie i naciąganie, zwłaszcza kół tocznych w pojazdach było bardzo kłopotliwe, jak również wymagało dużo czasu i wykwalifikowanych, wprawnych sił roboczych. Trudności te powstawały nawet przy zastosowaniu znanych przyrządów do centrowania, które na podstawie czysto mechanicznej bezpośrednio lub zapomocą dźwigni albo wskazówek pokazywały nierówność obwodu koła. Większe

odchylenia obwodu lub wieńca kołowego zapomocą znanych przyrządów można było stosunkowo łatwo ustalać i wobec tego usuwać, natomiast trudno było rozpoznać i wyrównać małe niedokładności w obwodzie.

Centrowanie i zwłaszcza naciąganie kół jest według wynalazku znacznie uproszczone przez zastosowanie projekcji świetlnej, względnie cienia i tak dalece zmechanizowane, że nawet niewyszkolone siły robocze mogą naciągać koła i wykonywać tę pracę należycie w najkrótszym czasie, ponieważ odtąd przez powiększenie zapomocą projekcji również małe, a nawet i najmniejsze odchylenia w obwodzie koła mogą być łatwo stwierdzone.

Przyrząd do centrowania składa się w

znany sposób ze stojaka, na którym osadzone jest obrotowo na swojej osi koło do centrowania lub naciągania, przyczem wieńca kołowego dotyka szablon, który, umocowany na stojaku, może być według wynalazku łatwo nastawiany we wszystkich kierunkach. Zapomocą światła lub projekcji szablon ten rzuca na ścianę swój zarys, na której to ścianie umieszczony jest taki sam nieruchomy znak, który winien zgadzać się lub nakrywać zarys szablonu, poruszającego się swobodnie, w zależności od wieńca koła.

Wszelkie odchylenia od równej powierzchni wieńca koła wskazują odpowiednie przesunięcia zarysu rzucanego szablonem względem nieruchomego znaku, umieszczonego w powiększonej podziałce na ścianie i wskutek tego odchylenia te mogą być łatwo ustalone i wyrównywane zapomocą odpowiedniego naciągania szprych.

Przykład przyrządu do centrowania według niniejszego wynalazku przedstawiony jest na rysunku w dwóch postaciach wykonania: fig. 1 — 4 przedstawiają jedną postać wykonania, przyczem fig. 1 i 2 przedstawiają widok z boku i z przodu, podczas gdy fig. 3 i 4 — szablon dotykowy w powiększonej podziałce. Druga postać wykonania przedstawiona jest na fig. 5.

Koło 6 do centrowania lub do naciągania osadzone jest obrotowo na swojej osi 7 w dwupodporowym stojaku 1. W górnej części stojaka umocowany jest pałak 2, którego wystający do góry koniec ukształtowany jest w postaci łożyska przegubowego 3. W łożysku tem zapomocą kulowego przegubu 4', osadzona jest przestawialnie we wszystkich kierunkach widełkowata oprawa 4, w której ramionach umocowany jest szablon dotykowy w postaci krążka 5. Krążek 5, jak widać zwłaszcza na fig. 3 i 4, posiada boczne żłobki pierścieniowe 12, a między nimi wyżłobienie kątowe 13.

Boczne żłobki 12 wchodzą w wywinięte krawędzie 6' obręczy 6. Obręcz 6 tworzy zatem powierzchnię toczną oraz wodzącą dla krążka 5, ztyłu którego na pałaku 2 w trzymaku 10 umieszczone jest źródło światła 11. Źródło to promieniuje przez krążek 5 i rzuca jego zarys jako cień 9 na ścianę, umieszczoną przed przyrządem, na której znajduje się stale w jednym miejscu znak 8, odpowiadający w danym wypadku kątowemu wyżłobieniu 13 krążka. O ile zarys 9 krążka 5, rzucony przy obrocie koła 6, zgadza się z nieruchomym znakiem 8, to koło posiada równy bieg i jest scentrowane.

Jeżeli rzucony zarys krążka 5 odchyła się od stałego znaku 8 w bok lub w kierunku pionowym, to koło nie zostało równo obtoczone i robotnik wie dokładnie, że ma dociągać jeszcze szprychy, znajdujące się w miejscu odchylenia zarysu dotąd, aż osiągnie równą powierzchnię przez uzgodnienie, lub nakrycie rzuconego zarysu ze stałym rysunkiem.

W drugiej postaci wykonania, pokazanej na fig. 5, urządzenie i sposób działania jest taki sam, z tą jednak różnicą, że krążek 5 nie rzuca sam zarysu na ścianę, tylko kieruje zwierciadłem 14, połączonym z widełkami 4 krążka. Na zwierciadło przenoszony jest zapomocą przyrządu 15 znak (np. krzyż w postaci nitki), rzucony przez nie nad krążkiem 5 na ścianę, na której umieszczony jest podobny znak 8'. Również i tutaj zgodność znaku projekcji ze stałym znakiem 8' oznacza równe toczenie się koła, podczas gdy odchylenia obydwu znaków dają poznać, w których miejscach konieczna jest naprawa i niezbędne dalsze centrowanie.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Przyrząd pomocniczy do centrowania kół, zwłaszcza kół z wkładanymi szprychami, który posiada umieszczony

nad obrotowo osadzonem kołem i współdziałający z jego wieńcem szablon, wskazujący odchylenie wieńca, znamieny tem, że szablon osadzony jest w mocnym trzymaku przestawialnie we wszystkich kierunkach i zapomocą źródła światła, lub projekcji rzuca swój zarys na ścianę, na której umieszczony jest nieruchomy taki sam znak, z którym rzucony zarys winien się zgadzać lub pokrywać go, zależnie od wieńca kołowego, względnie nastawialnie kierowanego szablonu wtedy, kiedy koło zostało obtoczone odpowiednio.

2. Przyrząd do centrowania według zastrz. 1, znamieny tem, że umieszczony swobodnie na wieńcu koła i kierowany przez niego szablon dotykowy ukształtowany jest w postaci krążka (5), posiadającego profilowy żłobek, przez który promieniuje źródło światła (11), znajdujące się z tyłu krążka (5).

3. Przyrząd do centrowania według zastrz. 1, znamieny tem, że szablon do-

tykowy ukształtowany jest w postaci krążka (5), biegnącego po lub w wieńcu koła (6), przyczem krążek jest jedynie narządem sterującym dla zależnego od niego, przestawialnego zwierciadła (14), na które przenoszony jest zapomocą przyrządu (15) znak, rzucany następnie przez zwierciadło na powierzchnię projekcyjną, posiadającą odpowiedni, stały znak (8').

4. Przyrząd do centrowania według zastrz. 1—3, znamieny tem, że szablon dotykowy ukształtowany jako stała profilowana część, tocząca się po lub w wieńcu kołowym, ujęty jest w punkcie umocowania lub zaczepienia przestawialnie na wszystkie strony i ruchem swoim, zależnym od wieńca kołowego, kieruje przyrządem projekcyjnym.

Victoria-Werke A. G.
Zastępca: Inż. M. Brokman,
rzecznik patentowy.

